

79/05919

ARBEIDS-
RECHTBANK
VAN
BRUSSEL

Repert. nr.

Audit. nr.

Openbare terechtzitting dd. DRIE APRIL 1900-NEGENENZEVENTIG
van de 8ste Kamer.

A.R. nr 26.095/79 IN ZAKE :

het ALGEMEEN BELGISCH VAKVERBOND, Gewest Brussel-Halle-
Vilvoorde, gevestigd te 1000 Brussel, Rouppeplein 3,

eisende partij, vertegenwoordigd ter zitting door Mevrouw
Ilse Galliaert, draagster van volmacht;

TEGEN :

de VRIJE UNIVERSITEIT BRUSSEL, Pleinlaan 2 te 1050 Brussel,

verwerende partij, vertegenwoordigd door de Voorzitter van
haar Raad van Beheer, de heer W. Debrock, en verschijnende
ter zitting door de heren Aerden R., Senelle J. en Coen G.,
houders van een geldige volmacht;

EN IN ZAKE :

A.R. nr 26.096/79

de ALGEMENE CENTRALE DER LIBERALE VAKBONDEN VAN BELGIE,
met zetel te 9000 Gent, Koning Albertlaan 87,

eisende partij, vertegenwoordigd ter zitting door de heer
H. Saver, drager van volmacht;

TEGEN :

de VRIJE UNIVERSITEIT BRUSSEL, Pleinlaan 2 te 1050 Brussel,

verwerende partij, vertegenwoordigd en verschijnende ter
zitting zoals hierboven vermeld;

Gelet op de processen-verbaal van vrijwillige verschijning,
opgemaakt en neergelegd ter zitting van deze rechtbank op
13 februari 1979, ingeschreven op de algemene rol respectie-
velijk onder de nummers 26.095/79 en 26.096/79;

Gelet op de wet van 15 juni 1935 op het gebruik der talen in gerechtszaken;

Gelet op de besluiten en aanvullende besluiten, zoals neergelegd door partijen;

Gehoord de partijen in hun middelen en beweringen ter openbare terechtzittingen van 13 februari 1979 en 20 februari 1979, alwaar de zaken in voortzetting behandeld werden waarna de debatten gesloten werden verklaard en de zaken voor advies aan de heer Arbeidsauditeur werden overgemaakt;

Overwegende dat de vordering A.R. 26.095/79 er toe strekt "voor recht te horen zeggen dat bij verweerder de datum der verkiezingen moet worden aangeplakt alsook de daarmee gepaard gaande informatie, zoals voorzien bij artikel 8 van het Koninklijk Besluit van 18 oktober 1978";

dat de vordering A.R. 26.096/79 harerzijds als voorwerp heeft "verweester te veroordelen tot het inrichten van verkiezingen voor de samenstelling van een ondernemingsraad en een komitee voor veiligheid in de V.U.B., Pleinlaan 2 te 1050 Brussel, en een ondernemingsraad en een komitee voor veiligheid in het A.Z. van de V.U.B., Bosstraat te 1090 Brussel";

Overwegende dat de twee vorderingen onderling zo nauw verbonden zijn dat ze als samenhangende zaken dienen behandeld en berecht te worden;

Overwegende dat partijen het ter zitting over eens zijn dat beide vorderingen in wezen er toe strekken : te horen zeggen voor recht dat in casu de wettelijke voorwaarden aanwezig zijn om over te gaan tot het houden van verkiezingen met het oog op de aanduiding van de personeelsafgevaardigden voor de ondernemingsraad en het comité voor veiligheid en gezondheid, - m.a.w. dat verweester valt onder het toepassingsgebied van enerzijds de wet van 20 september 1948 houdende organisatie van het bedrijfsleven en anderzijds de wet van 10 juni 1952 betreffende de gezondheid en de veiligheid van de werknemers;

Overwegende dat de samengevoegde vorderingen, aldus geformuleerd, ontvankelijk zijn;

dat, slechts voor zover de vorderingen worden ingewilligd, de werkgever achteraf zal dienen over te gaan tot het vervullen van de formaliteiten en handelingen zoals voorzien bij het Koninklijk Besluit van 18 oktober 1978 betreffende de ondernemingsraden en de comités voor veiligheid, gezondheid en verfraaiing van de werkplaatsen (art. 4 - 5 en 6 wat betreft het vaststellen van het aantal technische eenheden

of juridische entiteiten - artikelen 8 en 9 wat betreft de aanplakking van de verkiezingsdatum en andere te verstreken informatie);

♦ +

+

Overwegende dat verweerster op 23 januari 1979 haar beslissing heeft kenbaar gemaakt, genomen door haar Raad van Beheer in zitting van 16 januari 1979, om niet over te gaan tot het houden van verkiezingen voor de ondernemingsraden en de comités voor veiligheid en gezondheid;

dat luidens bedoelde beslissing van de Raad van Beheer de V.U.B. immers niet valt onder het toepassingsgebied van de wet van 20 september 1948 en de wet van 10 juni 1952, doch wel onder het toepassingsgebied van het Koninklijk Besluit van 20 juni 1955 (en wijzigende besluiten) houdende het syndikaal statuut van het personeel der openbare diensten, in afwachting van het verschijnen van de uitvoeringsbesluiten van de wet van 19 december 1974 tot regeling van de betrekkingen tussen de overheid en de vakbonden van haar personeel;

Overwegende dat verweerster, "gelet op het feit dat de beslissingsorganen van de V.U.B., vooral in de laatste jaren, steeds consequenter, hierin trouwens gesteund door de vakorganisaties, gaan in de richting van het statuut van het personeel van de universitaire instellingen van de Staat, en voor alle interpretaties of bij het zoeken naar oplossingen voor moeilijkheden die rijzen in verband met de toepassing van het statuut, zich richten naar de wetten en reglementen van toepassing op het personeel van de Rijksuniversiteiten" (zie uittreksel uit de notulen Raad van Beheer van 16 januari 1979), - zich blijkt te beschouwen als een overheidsinstelling door zich het karakter toe te meten van openbare instelling of instelling van openbaar nut (zie repliek - besluiten);

Overwegende dat hierbij van nu af aan dient opgemerkt dat, zelfs indien deze stelling zou worden ingevolg, het Koninklijk Besluit van 20 juni 1955 in geen geval op verweerster van toepassing is terwijl de wet van 19 december 1974 - zoals verweerster zelf aanstipt - nog geen uitvoeringsbesluiten heeft gekregen; dat precies wegens het ontbreken van wettelijke of reglementaire bepalingen die het syndikaal statuut vaststellen, verweerster (zelfs) als overheidsinstelling er zou toe gehouden zijn over te gaan tot de oprichting van een comité voor veiligheid en gezondheid;

Overwegende evenwel dat verweerster, welke zichzelf bestempelt als een door het Rijk gesubsidieerde inrichting van vrij onderwijs, onbetwistbaar een privaatrechtelijk karakter heeft (cfr. L.P. Suetens - Instituut voor Administratief recht, "Administratieve aspecten van de sociale zekerheid, recente Trends"; Raad van State, 1 juni 1972, nrs. 15.326 - 15.328);

dat zij als dusdanig ontegensprekelijk valt onder het toepassingsgebied van de wet van 10 juni 1952 welke van toepassing is op alle ondernemingen zonder onderscheid (artikel 1 § 1, al. 2), waar gewoonlijk gemiddeld ten minste 50 werknemers worden tewerkgesteld (artikel 1 § 4 b. 1) en waaraan enkel worden onttrokken : de familieondernemingen (artikel 2 - 1°), de dienstboden en het huispersoneel (artikel 2 - 2°), bepaalde overheidsinstellingen (artikel 1, § 4 d, laatste alinea);

dat zij eveneens valt onder het werkveld van de wet van 20 september 1948; dat krachtens artikel 2, laatste alinea van het reeds genoemde Koninklijk Besluit van 18 oktober 1978 het toepassingsgebied van deze wet inderdaad wordt verruimd tot de ondernemingen zonder industriële of commerciële finaliteit, - bepaling welke overigens ook reeds terug te vinden was in artikel 1 § 1 van het Koninklijk Besluit van 18 februari 1971 tot regeling van de ondernemingsgraden, zoals gewijzigd bij het Koninklijk Besluit van 24 januari 1975; dat beide koninklijke besluiten genomen werden in uitvoering van artikel 1 van de wet van 23 januari 1975, houdende wijziging van artikel 14 van de wet van 20 september 1948, en waarbij wordt bepaald dat de Koning het toepassingsgebied kan uitbreiden tot de ondernemingen zonder handels of industriële finaliteit; dat blijkt uit de voorbereidende parlementaire werkzaamheden dat het de bedoeling was de wet te verruimen tot de hele "sociale sector", hetzij niet uitsluitend tot de verenigingen zonder winstoogmerk maar tot alle rechtspersonen zonder economische of handelsoogmerken, met inbegrip van de vrije scholen, de ziekenhuizen ... onder de uitsluitende voorwaarde dat de werknemers op arbeidscontract zijn tewerkgesteld; dat de uitbreiding integendeel niet geldt voor de overheidssector die aan eigen regels onderworpen is (en waarin de vrije scholen dus niet begrepen zijn) (Verslag van de Kamercommissie uitgebracht door de heer Deneir, 364, 1974-1975, nr 4 bl.. 6; - Verslag van de Senaatscommissie uitgebracht door de heer Conrotte, 496, 1974-1975, nr 2 bl.. 7);

+

+

+

Overwegende dat verweerster er toe zal gehouden zijn een ondernemingsraad op te richten, voor zover zij gewoonlijk gemiddeld ten minste 50 werknemers tewerkstelt (een raad werd opgericht bij de vorige verkiezingen); dat een comité voor veiligheid en gezondheid moet worden opgericht zodra het aantal gewoonlijk tewerkgestelde werknemers gemiddeld ten minste 20 bedraagt (art. 2 K.B. van 18 oktober 1978); dat onder werknemers wordt verstaan :

de personen die tewerkgesteld zijn krachtens een arbeidsovereenkomst of een leerovereenkomst (artikel 14 § 1 wet van 20 september 1948 - artikel 1 § 4 b. 1 wet van 10 juni 1952);

Overwegende dat verweerster in dit verband voorhoudt dat de toestand van haar personeel wettelijk en statutair geregeld is; dat de V.U.B. immers onderworpen is aan de wet van 27 juli 1971 op de financiering en de controle der universitaire instellingen, gewijzigd door de wet van 5 januari 1976 betreffende de budgettaire voorstellen 1975/76, en meer bepaald de artikelen 40 bis en 41; dat ter uitvoering van gezegd artikel 41, haar Raad van Beheer voor haar personeel een statuut heeft vastgesteld dat gelijkwaardig is aan het statuut vastgesteld door de wetten en reglementen voor het personeel van de universitaire inrichtingen van de Staat; dat het personeel van de door het Rijk gesubsidieerde inrichtingen van het vrij onderwijs wier toestand statutair geregeld is, onttrokken wordt aan het toepassingsveld van de wet van 3 juli 1978 betreffende de arbeidsovereenkomsten;

Overwegende dat hierbij dient opgemerkt dat om als werknemer in aanmerking te worden genomen wat de wetgeving betreft inzake sociale verkiezingen, het volstaat door een arbeidsovereenkomst verbonden te zijn zonder dat hierbij wordt vereist dat tevens de wet van 3 juli 1978 op deze arbeidsovereenkomst van toepassing zou zijn (vergelijk het geval van de huisarbeiders, de binnenschippers, de schepelingen, uitdrukkelijk genoemd in artikel 18 van het Koninklijk Besluit van 18 oktober 1978);

Overwegende eveneens dat het invoeren van een statutaire regeling voor haar personeel door een privaatrechtelijke instelling, het bestaan van een arbeidsovereenkomst niet uitsluit;

dat het statuut waar het hier om gaat zeker geen administratiefrechtelijke toestand is, waardoor men op een of andere manier gaat deel uitmaken van het overheidsperoneel (J. Van Steenberge, Academische vrijheid en de arbeidsrechtelijke situatie van het academisch personeel, R.W. 21 juni 1975, kol. 2625 en vlg.);

+

+

+

Overwegende in casu dat verweerster verwijst naar de beslissingen van haar Raad van Beheer waarbij in uitvoering van de wet van 27 juli 1971 en van haar uitvoeringsbesluiten, een statuut werd goedgekeurd dat geacht wordt gelijkwaardig te zijn met dat van de rijksinstellingen en dit achtereenvolgens voor het niet-academisch personeel en voor het wetenschappelijk personeel; dat met betrekking tot het onderwijzend personeel verweerster er zich toe beperkt te verklaren dat dit volledig onder toepassing valt van de wetten en reglementen geldend voor het onderwijzend personeel van de universitaire instellingen van het Rijk;

Overwegende dat in het "Statuut voor het niet-academisch personeel", goedgekeurd door de Raad van Beheer van verweerster, herhaaldelijk het bestaan van een arbeidsovereenkomst in hoofde van de betrokken personeelsleden wordt in herinnering gebracht; dat aldus artikel 1 van het Statuut luidt als volgt : "overeenkomstig de bepalingen van dit statuut wordt als lid van het personeel beschouwd elke persoon die door een contract van dienstverhuring voor bedienden aan de universiteit verbonden is", terwijl de arbeidsrechtbank van Brussel wordt aangewezen als alléén bevoegd om kennis te nemen van alle geschillen met betrekking tot alle beschikkingen van de overeenkomst; dat art. 21 en 22 van het Statuut handelen over de beëindiging van de tussen partijen bestaande arbeidsovereenkomst;

Overwegende dat in het "Organiek Statuut voor het Wetenschappelijk Personeel" (december 1977) eveneens - zij het minder uitdrukkelijk - sprake is van een bestaande arbeidsovereenkomst (artikel 120 in verband met de beëindiging van de functie);

Overwegende dat, zoals hoger aangestipt, door partijen niet wordt uitgeweid over de arbeidsrechtelijke toestand van het onderwijzend personeel van verweerster;

dat evenmin melding wordt gemaakt van het aantal in dienst zijnde personeelsleden bij de V.U.B., respectievelijk wat betreft het onderwijzend personeel, het wetenschappelijk personeel en het niet-academisch personeel;

Overwegende dat het past, vooraleer verder over de grond van de zaak te oordelen, de heropening van de debatten te bevelen teneinde partijen toe te laten de Rechtbank voldoende voor te lichten omtrent deze beide punten;

OM DEZE REDENEN,

De Rechtbank,

Rechtdoende op tegenspraak;

A.R. nr. 26.095/79 en 26.096/79

Alle strijdige besluiten en overwegingen van de hand wijzende;

Gehoord de heer A. Van de Kerkhove, Substituut van de Arbeids-
auditeur, in zijn schriftelijk advies, voorgelezen en neer-
gelegd ter openbare terechtzitting van 2 maart 1979;

Zegt voor recht dat de vorderingen ingeschreven op de algemene
rol respectievelijk onder de nummers 26.095/79 en 26.096/79
samenhangend zijn en dat ze als dusdanig worden behandeld
om samen te worden berecht;

Verklaart de aldus samengevoegde vorderingen ontvankelijk;

Vooraleer verder over de grond van de zaak uitspraak te
doen;

Beveelt de heropening van de debatten;

Stelt deze vast op de openbare terechtzitting van deze Kamer
op woensdag 25 april 1979 te 14 uur 30 minuten;

Beveelt aan partijen, en inzonderheid aan verweerster, op de
aldus vastgestelde terechtzitting nadere toelichtingen te
verstrekken omtrent de arbeidsrechtelijke toestand van het
onderwijzend personeel en omtrent de getalsterkte van de bij
verweerster tewerkgestelde personeelsleden;

Houdt de kosten aan.

Aldus gevonnist en uitgesproken ter openbare terechtzitting d.d. DRIE
APRIL 1900-NEGENENZEVENTIG van de 8ste Kamer van de
Arbeidsrechtbank van Brussel, waar aanwezig waren en zitting hielden :

de Heren : P. Taelman, Ondervoorzitter dd. Voorzitter,
N. Pauwels, Rechter in sociale zaken - werkgever,
J. Creylman, Rechter in sociale zaken - werknemer,

bijgestaan bij de uitspraak door Mevrouw H. Jacobs, afg.kGriffier.

De Griffier, De Rechters in sociale zaken, De Voorzitter,

get.

H. JACOBS N. PAUWELS

J. CREYLMAN

P. Taelman